

Prośba o nadanie nazwy rondu w Łęcznej im. Narodowych Sił Zbrojnych

Stowarzyszenie Kibiców Górnika Łęczna oraz nieformalna grupa Narodowa Łęczna zwraca się z uprzejmą prośbą o nadanie rondu w Łęcznej, znajdującego się u zbiegu ulic Aleji Jana Pawła II i Targowej, imienia Narodowych Sił Zbrojnych. Celem nadaniu nazwy jest upamiętnienie i oddanie należnego hołdu żołnierzom organizacji Narodowych Sił Zbrojnych, którzy walczyli o wolność i niepodległość naszej Ojczyzny.

Uzasadnienie

Narodowe Siły Zbrojne powstały 20 września 1942 r. i są jedną z najbardziej znanych organizacji konspiracyjnych okresu wojennego i powojennego. Utworzone w 1942 r. z kilkunastu różnych organizacji wywodzących się z ruchu narodowego, Narodowe Siły Zbrojne nigdy nie stanowiły jednolitej struktury. Podstawowy program NSZ został zawarty w deklaracji z lutego 1943 r. Za najważniejsze uznawano zdobycie zachodniej granicy państwa polskiego na Odrze i Nysie Łużyckiej przy zachowaniu przedwojennej granicy wschodniej. Zakładano walkę z okupantem niemieckim i z wszelkimi „próbami uchwycenia władzy przez komunę”. Walka zbrojna nie zakończyła się w momencie oswoobodzenia Polski spod okupacji niemieckiej, ale trwała dalej do chwili zbudowania „ustroju narodowego”. Wobec NSZ komuniści dopuszczali się przeróżnych prowokacji, także w okresie okupacji niemieckiej. Propaganda komunistyczna w czasach PRL, dotknęła również Narodowe Siły Zbrojne. Oszczerczą nagonkę prowadzono przez pół wieku. Kłamstwa dotyczące mordowania ludności pochodzenia żydowskiego i kolaboracji z Niemcami trwają po dzień dzisiejszy. Ze względu na brak dowodów przemawiających za ich bluźnierczą prawdą, komuniści nadal oczerniają bohaterów polskiego podziemia niepodległościowego – prawdziwych polskich patriotów.

Początki tworzenia struktur NSZ na Lubelszczyźnie sięgają 1940 roku. Duchowym ojcem i twórcą organizacji w Łęcznej i Puchaczowie był Zbigniew Stawarski ps. „Rafał”. Stawarski był oddanym sprwie patriotą, a jako osoba inteligentna i obdarzona dużym zmysłem organizacyjnym, oddał wielkie zasługi w tworzeniu Narodowej Organizacji Wojskowej, a później Narodowych Sił Zbrojnych. Placówka w Łęcznej liczyła około 50 osób, którym przewodził „Rafał”, a wcześniej Henryk Staszewski ps. „Ruszaj”. W początkowym okresie uczestnictwa w konspiracji, większość członków przechodziła szkolenie z zakresu programu społeczno-politycznego Stronnictwa Narodowego oraz szkolenie wojskowe w zakresie działania oddziałów partyzanckich. Na zajęciach wykładowcami byli: Zbigniew Stawarski ps. „Rafał”, Henryk Staszewski ps. „Ruszaj” i Jerzy Pokorny ps. „Wiarus”. Struktury NSZ rozbudowano również w okolicy Łęcznej. Na czele placówki w Ludwinie stanął podoficer Wojska Polskiego Antoni Węgowski ps. „Korsarz”. Komendantem placówki Albertów-Puchaczów był podoficer lotnictwa, Władysław Wierchowski ps. „Czarny”, a w Zezulinie ppor. rez. Mieczysław Pazderski ps. „Szary”. Wymienione placówki podlegały organizacyjnie „Wiarusowi”. Na terenie Łęcznej i okolic ukazywał się tygodnik „Szczerbiec” wydawany przez tutejszy oddział NSZ, do którego materiały nadsyłali m.in. profesor gimnazjum oraz lekarze. Dużego poparcia NSZ-owi udzielało duchowieństwo dekanatu łęczyńskiego. Ksiądz Wacław Krasuski, proboszcz łęczyński, jako kapelan NSZ starał się w różnorodny sposób wspierać członków organizacji. W wieży kościoła parafialnego w Łęcznej zlokalizowano archiwum NSZ. Ksiądz Kazimierz Sitkowski, proboszcz w Kijanach, w okresie okupacji niemieckiej udzielał schronienia wielu oficerom szczebla dowolnego NSZ. W dniu 17 października ksiądz Sitkowski przyjął w Zezulinie przysięgę żołnierzy nowopowstałego oddziału partyzanckiego NSZ. Już w 1943r. w okolicach Łęcznej, Puchaczowa, Albertowa działał oddział partyzancki NSZ pod dowództwem ppor. Jana Imbirowicza ps. „Jacek I”. Po jego śmierci kierował nim Zbigniew Góra. Oddziałem opiekowały się miejscowe placówki, w których żołnierze NSZ odbywali praktyczne przeszkolenie wojskowe, uczestnicząc w wielu akcjach zbrojnych. W lipcu 1944 r. Armia Krajowa na Lubelszczyźnie przystąpiła do realizacji planu „Burza”. Również żołnierze NSZ z rejonu łęczyńskiego przystąpili do akcji. Na Warszawę wyruszył oddział NSZ w sile jednej kompanii, kwaterujący w Łęcznej i okolicach z bazą w Woli Turowskiej. Oddział dowodzony przez kpt. Kazimierza Wołoszczuka został rozbity przez Armię Czerwoną w okolicach Parczewa 27 lipca 1944 roku. Z chwilą wkroczenia wojsk radzieckich na Lubelszczyznę, więzy organizacyjne zostały zerwane. Próby kontynuowania walki zbrojnej podjęli nieliczni członkowie NSZ, między innymi lekarz medycyny z Zezulina, Mieczysław Pazderski ps. „Szary”. Utworzył on oddział zbrojny, który w planach Komendy Okręgu miał stanowić główną siłę zbrojną NSZ. Uroczysta przysięga oddziału odbyła się 17 października 1944 r. w Zezulinie. Do oddziału zgłosiło się wielu żołnierzy NSZ z Łęcznej i okolic. Grupa została rozbita 10 czerwca 1945 r. w okolicach wsi Huta w powiecie krasnostawskim. Zginął kapitan „Szary” i wielu żołnierzy z jego oddziału. Śmierć „Szarego” ostatecznie kończy działalność konspiracyjną NSZ na terenie rejonu łęczyńskiego. Wielu członków organizacji zostało aresztowanych, wielu, z uwagi na niepewność jutra i lęk, zmieniło miejsce dotychczasowego zamieszkania.